

Naročnina \$2.00 na
leto. Izhaja dva krat
na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

ST. 33. NO. 33.

CLEVELAND, O. TOREK 23. APRILA 1912

VOL. V.

Mestne novice.

Letošnja bogata sezona slovenskih gledaliških predstav se bliža svojemu koncu.

"MATI."

Tako bogate gledališke sezone kot smo jo imeli letos v Clevelandu, nismo še doživeli. Seveda je bilo med dobrimi igrami tudi nekaj plevela, toda glavno pri nas je: Ljudstvo se zanima za prireditev, zato jih zahteva. V obče moramo reči, da se je letos igre dobro zbiralo in se povprečno vedno dobro igralo.

Prav vredno in dostojno je zaključil "Slovenski Sokol" letošnjo igrально sezono. Igrala se je Meškova drama "Mati".

Slovne igre je sledila: V hiši udove Strelcev živi najdenka Silva, katero so pobrali na cesti. Vzrastla je v krasno deklico. Med njo in ciganom Šandorjem je nastala skrivna ljubezen, in v trenutku goreče ljubezenske strasti prizreče Silva, da pogegne s ciganom ven na prosto, v širni gozd, kjer postane kraljica divine. Medtem se pa vrne tudi Milan, sin gospe Strelceve iz tujine in se zalubi v Silvo. Burni prizori sledijo med obema. Silva zavrže Milana, ker je obljubila ciganu zvestobo, in on jo v divji jezi napade. Medtem pa prihiti cigan in hoče pomagati svoji nevesti, toda Milan ga z božalom usmrtri. Potem pa pogegne. Silva zapusti dom gospod Strelceve in se pridruži Ciganom v sumah. Domov pride 17 letni sin Strelceve, katerega so izključili iz gimnazije, ker je na bratu tčel pečat umora. Sklene, da gre v Ameriko. Mati prosi in roti, poklekne pred sinom, vse zmanj. Mladenič nima srca.

Tretje dejanje nam kaže priporoči tri leta pozneje, kako se priplazi v rojstno hišo Milan, razčapan, divji, krav. Usel je iz zapora, in stražniki so zanjim. Govori s Tinko, svojo sestro, ki ga opominja, naj ostane doma, vse bo dobro. Milan pa hoče videti mater. Domov je prisla tudi najdenka Silva, strogana, postarana in spačena. Uživala je divje živiljenje v gozdu. Milan in Silva se dobita skupaj v eni sobi. Burni prizori. Milan se zgradi mrtev na tla. Silva plane po njem, v sobo pride smrtno prestrašena mati, ki je sedaj zgubila drugačna sina. Omotica jo prime, da se zgradi na tla.

Igra je prepletena z lepimi nagonovimi župnika o domovinskih ljubezni, katere mladi sjet neće poznati. Župnik daje dobre nauke Milani in drugim, kako močajo ljubiti dom in se boriti za njega, dasi je domovina nehvaležna in nam ne daje vsega, kar želimo.

Ulogo gospe Strelceve je igrala gospe Perdanova z soncem, gladko in točno. Ugo Tinke, njene hčere je imela Anica Grdinova in jo spetala prav po želji pisatelja samega. Kljub svoji mladosti ima den nastop in vse gledališke astnosti. Silva, najdenka, Antonija Grdinova, je bila res idealna igralka, ki povzroči s svojim nastopom, da prenehava ves hrup v dvorani in nastane smrtna tišina, ko ljudstvo zaverovalo zre pred seboj predmete, katere zna Grdinova tako dobro uporabljati, da potegne zanimanje vseh navzočih za seboj. Mary Kunsteljnova kot Tržanka je bila rojen za svojo ulogo; njen nastop je izval mnogo humorja. Frank Belaj kot Milan, se je pev izkazal starega, zmognega resnega igralca, ter svoje uloge speljal kot jo zna le on. Njegov brat Ivan istotno.

Mr. Louis Vesel, je pooblaščen zastopnik za Gilbert, Minn. in druga sosednjih mest, ter ga rojakom povzročil prav toplo priporočamo.

Zdravnik — morilec. Iz Diana poročajo, da je veliko senzacijo vzbuđila aretacija zdravnika dr. Geneovis, ki je obdolžen, da je nekega drugega zdravnika vsled same konkurzenčne zavisti zastrupil. Dolga tudi, da je istotako nekenčen drugemu zdravniku, ki mu je tudi močno konkuriiral, poslečenico zastrupljenega lika, da bi ga spravil na pot.

Unik, Mike Lall je bil dober, le njega se skoro prav nič ni slišalo, niti v najbližje vrste ne. Govoril je posebno v prvem dejanju tako tihom. Križnik, logar, F. Cankar je bil dober ter možat. Uzor pravega cigana je pa bil Matija Grdina, kateremu se vsaka uloga, ki jo prime, do pičice posreči.

Predstava je bila srednje dobro obiskana, igralke so dobile v znak priznanja lepe šopke in občinstvo se je razšlo v največji zadovoljstvu. Dostojen zaključek letosnjih sokolskih iger, je bila drama "Mati".

— Poduk političnega kluba se vrši vsak torek in petek zvečer ob 8. uri v Knausovi dvorani. Ne pozabite torej priti v torek.

— V torek odpotuje v staro domovino g. Louis Merhart. Pravijo, da gre komist jest, on pa pravi, da se kmalu zopet vidimo. Na svidenje torej!

— V Cleveland so doseglo tri osebe, ki so se rešile iz Titanica. Vsega skupaj je utonilo 19 oseb iz države Ohio.

— Tatovi so obiskali slovenskega krajača V. Sprajca na 6709 St. Clair ave. Pokradli so mu oblike in blago ter metali kar na ulico, da pozneje pobrejajo, ko bo "delo" gotovo. Pri tem so pa zbudili krajačevega pomočnika, ki je začel streljati, nakar so prepelašeni tatovi pobelegnili in pustili vso robo za seboj.

— Društvo Žal. M. Božje pridi v nedeljo zadnjo igro za to sezono. Igrala se bo krasna drama "Veronica Deseniška" v petih dejanjih. Upamo, da bo tečno igralci kos svojih nalog. Natančnejše pozveste v pridružni stavljenici in na programih.

— Newburški mladeniči pridiijo v nedeljo v Plutovi dvoranu igro: Ferdinand ali strah Asturije. Natančnejše prihodnjic.

— Lahka kazan je zadela onega roparja, ki je pred nekaj tedni udrl v hrvatsko zupnišče in odnesel skupaj s tovarši nad \$1000.00. Vladislav Sokolik je bil od sodnika dovoljenje, da se priča krvnim tajenja in skrivanja, nakar je bil poslan v pobojiševalnico za nedoločen čas. Huje pa je bil prizadet njegov tovarš John Smith, ki je bil sedem let ječe v Columbusu za svoj vrom.

— Ona oseba, ki je poslala nekaj blaga John Fortunatu na Vrhniko, naj se oglaši v našem uredu. Blago je bilo poslano 14. novembra lanskog leta, in Express kompanija ni mogla dobiti osebe, na katero je poslano.

— Naša riskarna ima v za-

Trupla na morju.

Kabeljski parnik, ki je bil poslan na ono mesto, kjer se je ponesrečil Titanic, je dobil mnogo trupelj plavajočih po vodi. Drugi parniki pomagajo iskati mrtva trupla, če jih bo mogoče še kaj najti.

Grozni in pretresljivi prizori na parniku Carpathia, ko je duhoven opravljal mrtvaške molitve za onimi, ki so se potopili. Parnik Frankfurt in Baltic nista hotela sprva na pomoč, ko sta dobila znamenja, da je Titanic v nesreči. Bruce Ismay je naročil 600 novih rešilnih čolnov za vse svoje ladije, ki plovejo po morju. Senat preiskuje

Kabeljska ladija Mackay

Bennett, ki je bila odposljana na lice nesreče, je sedaj dobitila že 64 mrtvih trupelj oih potnikov, ki so se potopili s Titanicom. To poročilo je prišlo v St. John, N. F. Kakor pravilno oblikoval nadalje, so več trupelj potopili, ker niso imela nobenega znamenja, po čemur bi jih spoznali. Imena mrtvih ljudi, katere je dobila kabeljska ladija, dosedaj se niso znala. Kabeljska ladija ima prelom brezični bozjav, da bi dosegla tako daleč. Ladija

Empress, ki se nahaja v bližini mesta nesreče, bo najbrž ju

ter dovolj blizu New Yorka,

da bo poslala brezično poročilo o imenih najdenih trupelj.

Nekaj trupelj, ki so jih našli,

so že ribe objele, in kapitan

kabeljske ladije jih je ukazal

potopiti, ker jih nihče ni mogel več spoznati. Parnika

Rhein in Bremer bodoči tudi

kmalu na licu nesreče; oba sta

z sporočila, da sta že sedaj

dobila mrtva trupla na morju,

ki plavajo med ledom.

Kakor se je izrazil Bruce

Ismay, direktor White Star

erte, ima kabeljska ladija po-

velje, da ostane na licu mesta

vsaj en teden: če pa dobi med

tem časom dovolj mrtvih trupelj,

se vrne v pristanišče Ha-

ifax, odloži svoje breme in se

zoret poda na morje. Trupla

bodejo iskali toliko časa, do-

kler ne bo pri kraju vse upa-

nje, da bi se kaj našlo. Ka-

beljski parnik pa ne skušal

segati v globočino, ker bi bilo

to brezuspšeno, kajti Titanik

leži na dve milji globoko v

vodi.

Bruce Ismay, direktor kom-

panije, kateri je pripadal Ti-

anicu, ki se je rešil eden prvi

in pustil svoje ljudi, da so

potonili, se je sinoč izjavil, da

ni vse res, kar pišejo o njem.

On ni dal kapitanu nobenih po-

velj, kako naj vozi po morju;

pač pa je kapitan o tem sam

odločeval. Vse nesreče je kriv

edini kapitan, ki je bil toliko

nepreviden in vozil po nevarni

severni poti. Seveda, kapitana

je sedaj lahko dolžiti, ker leži

mrtv na dnu morja, dočim se

je direktor rešil eden prvi.

Bruce Ismay bo skušal vso

krivo zvaliti na one, ki so

mrtvi, samo da bo on in njego-

va kompanija čista. Bruce se

je celo izjavil, da kompanija ni

dala kapitanu povelenje, da mora

hitro voziti, da naredi rekord-

no vožnjo. Kapitan je delal vse

po svoji glavi in njege kot di-

rektorja kompanije niti enkrat

celo pot ni vprašal za svet.

New York, 21. aprila. Senat-

na preiskava o vročih velikan-

ske nesreči, je bila v soboto

ustavljena in preložena na pón-

dejšek. Senatni odbor se je iz-

razil, da bo poklical tudi Astro-

jevo ženo pred sebo in sploh

vse one, ki lahko pridejo in ki

se rešili iz ladije. V soboto

popoldne sta pred senatom pri-

čela dva brezična operatorja,

Harold Bride od Titanica in Tom Cottam od Carpathie. Na Titaniku sta bila dva operatorja, ki so se potopili s Titanicom. To poročilo je prišlo v St. John, N. F. Kakor pravilno oblikoval nadalje, so več trupelj potopili, ker niso imela nobenega znamenja, po čemur bi jih spoznali. Imena mrtvih ljudi, katere je dobila kabeljska ladija, dosedaj se niso znala. Kabeljska ladija ima prelom brezični bozjav, da bi dosegla tako daleč. Ladija

Empress, ki se nahaja v bližini

Tom Cottama od Carpathie. Na

Titaniku sta bila dva operatorja,

kar so se enkrat dočitali v razrešenem čolnu, kamor so ga položili, ko so ga potegnili iz vo-

de na Titaniku. Bride se je izjavil, da prva ladija, ki je dosegla mrtvaške molitve, so enkrat dočitali v razrešenem čolnu, kamor so ga položili, ko so ga potegnili iz vo-

de na Titaniku. Bride se je izjavil, da prva ladija, ki je dosegla mrtvaške molitve, so enkrat dočitali v razrešenem čolnu, kamor so ga položili, ko so ga potegnili iz vo-

de na Titaniku. Bride se je izjavil, da prva ladija, ki je dosegla mrtvaške molitve, so enkrat dočitali v razrešenem čolnu, kamor so ga položili, ko so ga potegnili iz vo-

de na Titaniku. Bride se je izjavil, da prva ladija, ki je dosegla mrtvaške molitve, so enkrat dočitali v razrešenem čolnu, kamor so ga položili, ko so ga potegnili iz vo-

de na Titaniku. Bride se je izjavil, da prva ladija, ki je dosegla mrtvaške molitve, so enkrat dočitali v razrešenem čolnu, kamor so ga položili, ko so ga potegnili iz vo-

de na Titaniku. Bride se je izjavil, da prva ladija, ki je dosegla mrtvaške molitve, so enkrat dočitali v razrešenem čolnu, kamor so ga položili, ko so ga potegnili iz vo-

de na Titaniku. Bride se je izjavil, da prva ladija, ki je dosegla mrtvaške molitve, so enkrat dočitali v razrešenem čolnu, kamor so ga položili, ko so ga potegnili iz vo-</p

CLEVELANDSKA AMERIKA

Lahaja v tork in petek.

Naročnina:

ZA AMERIKO: \$2.00

ZA EVROPO: \$3.00

Za Cleveland po pošti .. \$2.50

Pomembne številke po 3 centa.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denarji naj se pošljajo na:

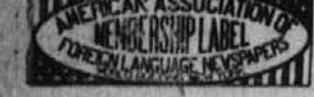
"Clevelandka Amerika"
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandka Amerika"
Issued Tuesdays and Fridays
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
(Krajinci) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.

Tel Cuy. Princeton 189

Entered as second - class
January 5, 1909, at the
post office at Cleveland, Ohio
under the Act of Mar. 3, 1879.

No. 33 Tue April 23'12 Vol. V.

Kako je našlo 1595 ljudij smrt na Titanicu.

Titanic leži na dnu morja in 1595 ljudij z njim, ker je družba, ki je lastovala parnik, skuhala narediti rekord v hitrosti ladije. To je mnenje vseh, ki so se rešili. Titanic je drvel preko ogromne množine ledu in morja s hitrostjo 23 vozov.

Ledeni gora, ki je zadela parnik, je imela skoro isto barvo kot voda. Nemogoče je bilo razgledati to goro v daljavi, in

Titanic je dirjal po morju s tako hitrostjo, da mašinisti ladije niso mogli ustaviti, ko je zagrodil povlej kapitana naj spusti nasprotina para, ki bi parnik ustavila. Znano je, da je mostivo na parniku ni brigalo za varnostne odredbe. Kdo je pravzaprav krije, bo odločil Kongres ali pa trgovska zbornica v Londonu. Toda nihče ne more vprašati kapitana Smitha, ki bi lahko največ povedal, ker je mrtev. Stari kapitan bi lahko povedal, kakšna povlej je dobil od kompanije, ko je nastopil svojo pot po morju. Lahko bi povedal, da mu je kompanija morda naročila, naj izvabi krajšo, toda nevarnejšo severno pot, da pride čim prej v New York in naredi takško rekord z novo ladijo, kar bi bila velika reklama za kompanijo.

Kapitan Smith je v trenutku, ko je ladija zadela, ni bil na povlejniskem mostu. Prvi častnik Murdock je tedaj zapovedoval ladiji. Pritisnil je takoj na električni zvonec, ki avtomatično zapre vse vrata. V tem trenutku pridrvi kapitan na povlejniski most, poklicne mašiniste v spodnjih prostorih, dočim Murdock signalizira da spustijo mašinisti vso paro nazaj. Toda ladija je bila že razkiana. Iz spodnjih prostorov nazačajo mašinisti, da voda zaliha prednji del ladije. Sunek so čutili povsod, toda nihče se ni vzmemiral. In res! Kako naj kos ledu poškoduje največje ladijo na morju?

Ziva duša na ladiji ni vedela, da preti nevarnost, toda kapitan Smith se je kmalu prepričal, da se ladija nagiba naprej, da preti nevarnost stroj nemu oddelku. Takoj odda povlej, naj se pripravijo rešilni čolni, naj se kličejo potniki, potem pa hiti k brezčenemu operotorju, ki je moral takoj signalizirati za pomoč.

"Spravite vse ljudi na prvi krov," se glasi ostro povlej, in vojska mornarjev uboga. Nekateri so se branili, ker mogli misliti, da preti res-

kaka nevarnost. Vsi so dobili rešilne pasove. Toda navzvenost vseh mornarjev in različnosti verig, na katerih so bili rešilni čolni, je kmalu vsakega prispričalo, da je stvar resna.

Potem pa pride ostro povlej: "Žene in otroci naprej!" Častniki zgrabijo za svoje revolverje in gledajo, da se vsaka povlej natarenčno spolne. Delalo se ni nobene razlike med ženami prvega, drugega ali tretjega razreda. Najprvo so se ženske branile stopiti v rešilni čolni. Cutile so, da so bolj varne na velikanski ladjici kot v malem čolniju. Toda mornarji niso mirno gledali. Zgrabili so žene preko pasu in ih metali v rešilne čolne. Moški proti tretjemu razredu. Prvi častnik Murdock sproži svoj revolver. Ustrelil je na mestu doma, ki sta hotela prehiteti ženske in smanjiti stopiti v rešilni čoln. Drugi častniki ustrelijo. Mornarji se vržejo roti moškim. Kmalu je zopet red. Čoln za čolnom se spušča v morje med led.

Pri čoln, ki je bil spuščen v vodo, se potopil. Vsi ljudje so zginili pod vodo, ki so bili na njem. Tudi drugi čoln se prevrne in ljudje zopet utonejo. Konečno uredijo čolne. Ženske v čolnih glasno protestirajo, ker jih peljejo proč od njih mož, ker po njih ninenju ni nobene nevarnosti na velikanski ladiji.

Naenkrat pa opazijo ženske, kako je velikanska ladija, ogromni velikan, presekana na dva kosa. V tem trenutku se začne strahovit grom, razstrelba za razstrelbo se priglaša. Pokali in grmeli so velikanski parni kotli, katere je zailila ledena voda.

Se ena razstrelba, grozovit pok in gromenje, potem se velikanska masa jekla in železa poglobi v vodo, zopet pride na površje in zgine v zemljo. In ko se ladja veličastno potaplja, se glasijo po morju zvoki smrtne godbe: "Moj Bog, tebi se bližamo!" Godba na ladji je zaigrala zadnjic in zadnji glasovi mrtvaska pesni so smrtno odmevali po širinem oceanu. Godeci so godli toliko časa, dokler jim voda ni zailila ust.

Ženske v smrtnem strahu poskušajo skočiti preko krova. Mornarji jih s silo zadržujejo. Druge ženske padajo po tleh nezavestne. Medtem so pa rešilni čolni iskalni one, ki so poskakali iz ladje na led. Dobili so cudi nekega moža, ki mu je tekla kri pri ušehi in tri ustih ven, vendar je bil še živ. Pole pozneje je v rešilnem čolnu umrl. Ljudje pravijo, da je bil major Archibald Butt, vojaški pobočnik predsednika Združenih držav. Njegovo mrtvo truplo so takoj vrgli v vodo, ker na ledu so opazili mnogo živih; te je treba najpre rešiti. V nevarnosti za mrtvice ni prostora v rešilnih čolnih, pa naj bo mrtvec papež ali zadnji siromak na svetu. Življenje je življenje, in to imamo vse, kar je najdražje na svetu.

Potem je pa prišlo strašno čakanje. Nihče ni vedel, da prihaja pomoč. Nihče ni vedel, da prihaja Carpathia s svojim hrabrim kapitanom Rostronom na pomoč manjšem številu ljudij, ki so se rešili. Carpathia je vozila s tako silo na pomoč kot še nikdar ni vozila odkar je prisla na krov Carpathije. Dva sta bila zadušena pod težo potnikov, dočim je bilo šest rešenih.

Na ladji je bil tudi J. Bruce Ismay, ki je direktor kompanije. Sprva je hotel pobegniti, kar se mu pa ni posrečilo. On je bil eden prvih, ki je skočil v rešilne čolne in pobegnil. Govorilo se je, da je brzojavil kapitanu parnika Baltic od iste kompanije, naj ga počaka pri vhodu v newyorsko luko, da ga odpelje nazaj v Anglico. Baje je pošiljal iz ladje Carpathia brezčne brzojavke kompaniji v New York. Dognalo se je tudi, da rešene potnike niti v New York ni hotel prepeljati, da se izognie vsem nepotrebним vprašanjem od strani naše vlade. Sredi morja je nameraval rešene prenesti na drugo ladijo, ki bi odplovila iz New Yorka.

Pošiljal je ravnatelju newyorské podružnice od White Star čete več brzojavk in med drugim tudi naročil naj pošlje ladijo Cedric ob polnoči iz newyorske luke, da ne bo nihče ničesar sumil. Vse to se je Ismay ponosrečilo.

Nadalje se je razkrilo, da so v rešilne čolne poslali vse premalo ljudi. V zadnjih sedmih čolnih jih je bilo 224, dočim bi čolni držali 504 osebe.

Najmanj 280 ljudij je zgubilo življenje po pomoći. Senat Združenih držav se trudi na vse načine, da pride resnici do dna.

Zapovedal je, da ne sme nihče od rešenih mornarjev v častnikov iz ladje Titanica zupstiti Združenih držav. Pozneje se je v toliko privolilo, da smoje ostali oditi, toda dvajset mornarjev in vsi štirje častniki morajo ostati v Washingtonu, kakor tudi direktor kompanije, Bruce Ismay. Vsi bili zaslani pred preiskovalnim odborom senata Združenih držav.

Neki krmilar priporočuje sledete: Častnik zapove štirim mornarjem, naj stopijo v peti rešilni čoln, ki se je spuščal navzdol. Vsi štiri nečejo ubogati. "Pojditi ti Jack, jaz ne bom. Glej, ti imaš nevesto." Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

Southamptonu, ki te komaj pričakuje, kdaj se povrne. Kaj je meni, staremu mačku za življenje? Jaz lahko utonem, ker nikdo se ne bo jokal za menoj, a tvorja nevesta si bo pulila lase, ko zve, da si poginil na sremem morju. Pojd, Jack, reši se! Pusti starec pri miru." Jack pa ni hotel. Odgovoril je, da nevesta, ki je mornarjeva, mora imeti ravno takoj junakovo srce kot mornar sam. Nevesta, ki bi zvedela, da se je njen začenjenec rešil, za seboj je pravilno stotine oseb umrli, ne more imeti veselje do takega mora. Pojd starec, ti se reši, saj ne boš dolgo, boš vsaj starejši luh v miru preživel. Močna nevesta je mlada, lahko se bo preživel na svetu, ti si star tvorja smrt tukaj nikomur ne koristi. Jaz sem mlad, močan in marsikaterega še lahko rešim, da te ladijo. Pojd stari prijatelj!" In mladi Jack porine z lahkem silo starega moža v čoln, a sam je našel smrt na velikanu. To je prava plemenitost mornarjev, katere ne dobiti nikjer drugje. in enaki prijori, so sledili eden drugemu. Nekemu oženjenemu mornarju, ki ima doma pet otrok, je moral častnik z revolverjem zagroziti, da se jih podal v rešilni čoln, da pomaga osebam. Na vsak način je hotel ostati na ladji in rešiti drugač mornarja. Čas, in večna slava ne poznanim morskim junakom!

* * *

Kapitan Rostron od parnika Carpathia se je izjavil sledete: "Nekateri časopisi so prinesli poročilo, da se je kapitan Smith od Titanica sam umoril, ko je sprevidel grozno nesrečo. Proti temu najdražje pretestiram, ker je to največja izmišljotina. Ljudje, ki so stali okoli njega do zadnjega trenutka, povedo, da to ni resnica. Stal je na svojem povlejniskem mostu, dokler ga voda ni odplavila proč. Njegovi ljudje so ga doobili v vodi, ga zgrabili in vlekli v rešilni čoln, da ga rešijo. Takoj ko je bil spuščen navzdol, je skočil iz rešilnega čolna in plaval nazaj proti svoji ladji, vendar je prej omagal in utonil. Z njim je utonil prav pomorski junak.

Bogate ženske v New Yorku so nabralo 40.000 dolarjev za uboge potnike tretjega razreda. Dobili bodojo prosto vožnjo po ameriških železnicah do njih kraja in toliko denarja kot vsak potrebuje v svoji sili.

RAZNOTEROSTI.

Beg ljubljanskega trgovca in posestnika mlina Jakoba Bončarja v Ameriko. V tej zadnji se poroča, da je Bončar baje že 21. marca pobegnil v Ameriko. Prej je Bončar ekskomptiral pri svoji graški banki več menic, med katerimi jih je bilo kakih 20.000 krom ponarejnih. Te menice je goljufivo izstavil in z acceptom opremil Bončar na nekega posestnika v trgovcu na Viru pri Domžalah in nekega drugega trgovca in posestnika na Viču. Trdi se pa, da je spravil Bončar še več ponarejenih menic v promet. To se bo takrat izkazalo, ko bodo menice došle odnosno če jih njihovi imejitelji prej kot take ne spoznajo. Pri polomu je udeležena predvsem "Steiermarkische Escompte-Bank" v Gradcu, kakor se trdi, s približno 400.000 K. nadalje tudi z znanimi svotami razni trgovci z žitom v Ljubljani in na Ogrskem. Koliko znaša posiljanje, se ni dognano, trdi se pa, da presegajo čez 600.000 K. Obžalovati je, da sta za pohlega prevzela jamstvo deloma ali v celoti baje tudi njeni oče hišni posestnik Pred škofijo in njegov brat posestnik in gostilničar na Sv. Petru cesti, tako, da bodo poseli, da ne pride do kakega izravnjanja, kar je pa tako dvomljivo, ob vse premoženje. Baje niti sama ne veda, koliko sta podpisala. Nekateri govore, da 250.000 K. Tragično pri tem je, da je oče na smrtni posteli in da mu niso doslej upali naznaniti beg njegovega sina. Ljubljanski denarni in gospodarski zavodi niso pri tem nič udeleženi, hud udarec pa pomeni ta polom za zgoraj omenjeno graško banko. Pravijo, da je Bončar banki svoj srečni prihod v Ameriko naznal.

Epidemija. Stara Oselica, 2. aprila 1912. V jeseni so bili tukaj v vsaki hiši ospice in davica. Zdaj se pa ponavlja skrletica. Več imamo mrljev v štirinajstih dnevih kakor celo lansko leto. Zraven tega razsaja tifus. Miha Lazar je ušel dne 31. marca zmesan in vročinski bolezni in ga že tri dni išče od 20 do 30 ljudi. Nesrečnega Miha vidijo tupatam, pa domači ga ne dobijo.

Junaške in ganljive stvari se priporočujejo o mornarjih na krovu Titanica. To so bili pravili, ki se žrtvujejo za svojega bližnjega. Častniki so morali nekatere mornarje z revolverji prisiliti, da so stopili v rešilne čolne in pomagali veslati nesrečne potnike.

Neki krmilar priporočuje sledete: Častnik zapove štirim mornarjem, naj stopijo v peti rešilni čoln, ki se je spuščal navzdol. Vsi štiri nečejo ubogati. "Pojditi ti Jack, jaz ne bom. Glej, ti imaš nevesto."

* * *

Samo \$2.00 za celo leto, in dobiti "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

* * *

SEVEROV LAXOTON

je primeren in priporočan za popravljanje neprijetnosti in nerednosti črevanja pri dojenčkih, otrocih in ženskih, ki so nežnega ustroja.

Pomaga prebavi, popravi kislino zelodeja, milo spodbuja jetra k delovanju in zagotavlja rednost.

DETETOK

je nemirno razdražljivo in brez spanja, ko ga mučijo bolečine, katere primaščanje, sapa, črevesno razdražljenje in neprijetnost katero povzroča neprimerna dojivita. Popolnoma neškodljivo ampak tudi uspešno zdravilo za take otroške bolezni je

Severove kapljice za otroke

(Severas Sooting Drops.)

25 centov

Za vzdrževanje usta čista, dih prijeten, zbrane zdrave in za zdravljenje katara in katarnih tokov iz odprtih rabi vsaki

Severov Antisepsol

25 centov

Prodajajo se povsod v lekarnah. Zagotovi se, da dobis prave Severove. Ne vzem: nadomestitve.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR, RAPIDS, IOWA.

The Dornback & Buckholz Co.
PLUMBERJI

Napeljujejo cevi za vodo in kanale, krijejo strehe, polagajo cevi za gas in delajo kopalniča. Se priporočajo rojakom.

7109 St. Clair av.
Bell Phone East 3365

Prav poceni se proda postelja z vso opravo, ena postelj brez oprave, skoro nova peč za kuhinjo v sobi in peč v kuhinji. Poizve se v našem uredništvu.

Dobra služenja dobijo takoj delo za domača opravila. Oglas se naj pri Jos Zalokarju 899 Addison Rd. (34)

Look Out! You'd better take care of Yourself

Glavobol, bolečine v grlu, v prsi in strane, slab zlepota in drugi znaki prehlade ne bodo imeli nevarnih posledic, če boste rabili

Dr. Richterjev Pain-Expeller

po predpisih, ki so natisnjeni na omotu. 25c in 50c steklenico.

Cuvajte se ponarebd in pazite na idro in naše ime.

Slovenska Dobrodolna Zveza

Ustanovljena 13.
novembra 1910.

Glavni sedež:
Cleveland, O.

Predsednik JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Ave.
Podpredsednik MARTIN COLARIČ, 1188 E. 61st St.
Tajnik, FRANK HODOVERNIK, 1243 E. 60th St.
Zapisnikar JOHN JALOVEC, 1284 E. 55th St.
Blagajnik MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Ave.

Nadzorniki:

ANTON ŠTIRI, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIČ, 1365
E. 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair ave.

Porotniki:

ANTON AHČIN, 6218 St. Clair Ave.; ANTON BENCIN,
4414 Hamilton Ave.; FRANK ŽIBERT, 6124 Glass Ave.

Peoblaščenec ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Ave.

Vrhovni zdravnik J. M. SELIŠKAR, 6127 St. Clair Ave.

Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na
glavnega tajnika, denarne nakaznice pa na glavnega blagajnika.

Zvezino glasilo CLEVELANDSKA AMERIKA.

Največja slovenska trgovina in pogrebni zavod.

Razdeljena v dva dela in v polni meri s najfinjšimi pripravami
prekrbljena. Trgovina za nakup poklista, orodja, premog, posode,
barve, stekla in drugo. Pogrebni zavod je z najfinjšimi pripravami
prekrbljeno. Mi prekrbujemo naše spredje v zadovoljnosti
ljudi, sašak imamo brez števile zahval. Za vsaki slučaj imamo dve
ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč in dan. Se pripre
am vsem Slovencem in slovenskim društvom.

Tel. Princeton 1381.
Bell East 1881. A. Grdina. TRGOVEC in POGREBNIK,
6127 ST. CLAIR AVENUE.

Rabite plín in hranite denar!

Vsi pametni ljudje v Clevelandu rabijo plín.
Boj so pametni, več rabijo plín kot drugo kuhivo. Plín je cenejši kot premog. Je čist, zanesljiv. Jako priporočen za dom. Če hočete še
več zvesteti o plinu, pridite v naš urad in vam
bodemo z veseljem povedali. Pokazali vam bo
kako se s plinom kuha, in kako grejete
vaše stanovanje z majhnimi stroški.

RABITE PLIN

ki vas ne velja toliko kot mislite

The East Ohio Gas Co.

Masonic Temple Building,
1447 EAST 6th STREET.

Pozor Slovenci v Chicago!

NAJVELIKO

dramatično predstavo

"ROZOVNIJACI",

ki jo priredi

SL. ML. S. POD. DR. "DANICA",

V NEDELJO, 28. APRILA

Začetek ob 2. popoldne.

VRŠI SE V NARODNI DVORANI,
vogal Centre Ave. in 18. cesta.

Vstopnina 75, 50, 35c. Za otroke 20c.

Vabimo vse rojake na to predstavo, ki je edina v tej
sezoni. Ker je igra popoldne, vabimo rojake tudi iz sosed-
njih mest.

ODBOR.

VAŽNO ZA ROJAKE!

Kdor rojakov bi rad dobil
državljanski papir, pa ne ve,
s katero ladijo je prišel v Zje-
dinjene države, in je tudi po-
zabil dan, naj se obrne na nas,
in mi v najkrajšem času preskrbi-
mo vse potrebne informacije.
To velja za vse rojake po vseh
Zjinjenih državah. Kadar nam pišete glede tega, nam morate
navesti natancno ime, s katerim ste prišli v Zjinjen-
ne države, nadalje v katero lu-
ko ste dospeli, v katerem mestu
ste šli na ladjo, katerega leta in
meseca ste prišli v Zjinjen. države.
Za to delo priložite v pismu to
centov, da se pokrijejo stroški
za znamke. Rojaki po Zjinjenih
državah naj se torej v takih zadevah obrnejo na nas.

Evropski način zdravljenja bolezni.

Zdravljenje kroničnih bolez-
nj, krvi, strupa, revmatizma,
živčnih bolezni, nezmožnosti
za spanje, zaprtje, oslabega
človeškega telesa, nosnega ka-
tarja, katarja v grlu, zdravljenje
je v grlu, zdravljenje pljuč, žel-
odca in drugih bolezni, se
vrši v našem uradu s pomočjo
karloških električnih kopelji,
elektro-magneta, z vdihavan-
jem ozona, vibriranjem, X žarki
in z vsemi drugimi metoda-
mi, ki se rabijo v slavnem kar-
loškem zavodu, kakor tudi v
kopališčih v Emsu, Nauheimu
in Francovih kopelji, kakor je
priporočal profesor Ritter von
Bauer v Monakovem in profesor
L. Thomas, Hofrat v Trebingu. Vse to zdravljenje
dobite pri

ZENSKE IN DEKLETA POZOR!

Ker sem dobil nad 300 fri-
kih, čisto volenih in jako fi-
no izdelanih kikelj v različnih
barvah in številkah, za katere
morate povsod plačati \$5.50 do
\$6.00 jih dobite sedaj pri meni
do Velike noči za posebno zni-
zano ceno \$3.65. Torej ne pre-
nagljite se in počakajte, dokler
vam jih prinesem na dom, ali
mi pa pošljite vaš naslov, da
se pri vasi oglasim. Se najtople-
je priporočam.

Beno Leustig,
6426 St. Clair ave.

(36)

Vsakdo

ki pošlje znamko za en cent na
Cunard Steamship Co., Ltd.
21 State St. New York, ali cor.
Dearborn in Randolph St., ali
Metropolitan Bldg. Minneapo-
lis, Minn. dobi krasno knjižico,
kjer so koristni nauki za pota-
ke, kakor tudi slike kranjskih,
štajerskih in primorskih kra-
jev ter avstrijske sploh. (33)

Najnovejše za rojake

Fantje se sprejmejo na dobro
stanovanje prav po nizkih cenah.
Vprašajte pri Mrs. Mary
Suštaršič, 6218 St. Clair ave.

(33)

Hiše naprodaj.

Naprodaj dve hiše, ena 10 sob
in ena 8 sob, na 1064 E. 61 St.
Jako poceni. Lot 58x150.

Hiša 5 sob na 61. cesti blizu

St. Clair. Lot 30x160 in dvorišče.

Cena samo \$1800.

Hiša, 6 sob, lot 30x150. cena

\$2300.

Hiša, 13 sob, za 4 družine lot

30x150. Hlev za 4 konje. \$3200.

Tri hiše na St. Clair ave s pro-

daljalnimi in ena hiša zadaj,

lot 60x165. Samo \$14.500.

Hiša, lot 30x120, samo \$1800.

Hiša, lot 30x130, samo \$2000.

Vse hiše v naši okolici. Po-

izve se pri August Kausik,

6202 St. Clair ave. Tel Prince-

ton 3037 R. (37)

Hiše naprodaj.

Lepo urejena hiša na 61. cest-

7 sob, lot 40x168, lepo z

drevjem posajeno. Cena samo

\$2750. Naprodaj se več dru-
žih hiš. Poizvedite pri

JOHN ŽULIC,

5704 Bonita ave. (34)

ZDRAVILA.

Kadar kupujete zdravila, morate najprvo gledati na čistost.
Zdravila so čista ali nečista,
zanesljiva ali ne, srednje poti-
ti ni. Nikar ne riskirajte. Na-
ša zdravila so najboljša, kar
jih more denar in pamet pro-
duciati. Naše cene niso višje
kot jih plačujete za slabša
zdravila. Naša posebnost je iz-
delovanje zdravniških predpi-
sov in samo najboljša zdravila
prodajamo našim odjemalcem.

H. GUENTHER, lekarnar,

Addison Rd. in St. Clair.

Naznanilo in priporočilo.

Spodaj podpisani se pripo-

rečam vsem rojakom v Cleve-

landu, posebno pa v Newburg

in okolici ter vsem rojakom po

Zjinjenih državah v obilen-

nakup lepe zlatnine. Imam vsa-

krovstno urno kolesje, kakor

je rojakom po volji, najboljše-

ga izdelka. Imam na izberi le-

pe verižice, obeske, prstane, z

jednotnim znakom. Posebno

se priporočam ženinom in ne-

vestam v nakup poročnih pr-

stanov, in pri meni boste bolj

postreženi kot pri krivonosih.

Nadalej prevzemam vsakovs-

tna popravila, za kar jamčim.

Dobjuo se tudi grafofoni in

slovenske plošče. Rojaki, ne

pozabite gesla: Svoji k svojim!

Podpirajte domače ljudi ne

krivonosih.

Jos. Martinčič.

Bor. Marble ave. S. E.

Cleveland, O.

Zadajte mi v tem času.

Z

Puebla - zaklad Inkov!

Historično politični roman.

spisal Sir John Retcliffe;

za Clev. Ameriko pribred L. J. P.

V trenutku ko guverner ustavi svojega konja, se grof vrstil pri meni angleški trgovec odkrije in prijazno pozdravi: "Senor gobernador," reče, "čast imam, da vas pozdravim v svoji bližini. Ali hoče ekselencia mogoče razjahati?" Lahno roganje, ki se je kazalo iz grofovih besed, ni učelo guvernerju. Toda kljub temu pozore jezo in odvrene:

"Hvala, senor konde, veseli me, da se dobro počutite, in kakor vidim ste se tudi na ekspedicijo že dobro pripravili,

ker ste oblečeni za dolgo in nevarno pot. Ker sem pa prišel, da si ogledam ekspedicijo vaših ljudij, o katerih sem dobil že teške pritožbe, bom z vami dovoljenjem kar na konju ostal. Toda zmanj gledam okoli, kje se je vam zljudilo postaviti svoje ljudi."

Grof se nasmeje. "Pomislite,

senor guverner, da so moji ljudje prosti sinovi narave, ki niso vajeni cele ure stati na pekočem solncu, samo da bi kdo pri tem imel zabavo. Vrona bi nadlegovala moje ljudi, in dal sem jim torej povelje, da se do vašega prihoda lahko prosto sučajo po mestu. Potrite samo trenutek in vsa ekspedicija bo stala pred vami."

Juarez pritrjujoče pokima,

"Lahko si mislim, senor konde,

da pri tako čudnih ljudeh, kot jih imate vi, ne more biti velika disciplina," reče ošabno.

"Toda potrebno ho, da ljudi bolj trdno prizmemo, kakor tudi da kazujemo zločince od včraja. O tem govorimo pozneje. Priprejal sem vam s seboj tudi pomoč." Po teh besedah pokaze guverner na druge.

Videlo se je, da se Francoz

komaj zadržuje proti guvernerju, toda pogled iz haciendovih očij mu pove, naj se zadržuje.

"Vaši ekseleni odgovorim

na te besede, če ste tako

dobri in stopite s konja,

ker tudi jaz ne jaham," reče

grof mrzlo. "Stopite v šotor

starega vojaka ter poskusite

nekaj njegovega kruha. Medtem pa naj mi ekselenca dovoli, da ji predstavim drugemu gosta; ki prihaja baš na sluh, in to je lord Drisdale."

In ne da bi se lord nadalje

zmenil za guvernerja, poda

svojo puško Bonifaciju, ki je

stal za njim in se bliza obrežju, da pozdravi angleškega

lorda, ki se je baš izkrcaval.

Juarez pa ni ostalo drugega

kot stopiti s konja in se po-

dati z don Estevanom v šotor.

Lord Drisdale se napoti z

grofom proti šotoru. Spremlja

ga njegov kapitan in neki kru-

ljevi Malajec. Dasi je bil kru-

ljav, vendar se je čudovito hi-

tro premikal sem in tja, in z

očmi je bil neprestano obrnjen proti svojemu mojstru in učeniku. Čol pa, v katerem

se je lord pripeljal, je moral

na njegovo povelje takoj zo-

pet na prosto morje; prepo-

vedano je bilo mornarjem vsa-

ko približevanje obrežju, da ne

nastanejo novi prepiri z do-

macini.

Lord in grof pride konečno

v šotor k guvernerju, kjer

se takoj vseudejo k bogato ob-

loženi mizi. Haciendero je do-

brog znal preskrbeti za svoje

goste.

Tako je minila druga ura

popoldne — meksikanski vo-

jakci so stali že tri ure v vrsti,

in tudi ljudje so začeli že za-

puščati vrste, ko odrine guver-

ner stol, na katerem je sedel

in se dvigne.

"Jaz mislim, senor konde"

reče guverner, "da je čas, da

se lotimo naših poslov. Dočim

vaši častniki sklicuje skupaj

vaše moštvo in ljudi vsaj ne-

koliko v vrsto postavijo, bom

jaz preiskal tožbo, ki jo je dvi-

lo zamenja, da je moštvo

zgolj prihodnjic.

v vrstah. Če pa je vaša ekselencia se prepričana, da so res moji ljudje začgali angleško skladische, tedaj pa boste tako dobrin preberi to pismo, ki mi je danes poslat angleški trgovec Walker. V njem se izreka zahtevalo mojim ljudem, ker so bili tako marljivi pri gašenju in so skladische obvarovali popolnega ropa." In grof vnese pismo na mizo.

Grof se po teh besedah dvigne in energično zamahne z roko, radi česar je bil tudi guverner prisilen, da mu sledi. In ne da bi o ravnokar razpravljanem premetu le besedico omemel, korakajo, lord in grof naprej in njim sledi haciendero s svojimi prijatelji.

Pet oddelkov ekspedicije je bilo zopoldoma pripravljenih v določenem redu. Oko, ki je navajeno vojaškim paradam v Evropi, bi seveda na tej četrti opazilo veliko pomanjkljivega, vendar so bile čete za te razmere dobro in temeljito izvezane in pripravljene.

Sicer so bili med njimi mnogi klateži in pojhajči, toda vsak izmed njih mož na mestu, pripravljen vsak trenutek nevarnosti pogledati v oči. Celi ekspediciji ni manjkalo niti poguma niti potrebnih sredstev za boj. Poleg tega so pa ljudje še slepo zaupali v svojega junaka in pogumnega vojaka.

Vsa ekspedicija je bila tako praktično urejena, da je tudi

pr